

Polymyalgia rheumatica

[Tulostettava versio](#), pdf

Vaikka polymyalgia rheumatica on melko yleinen sairaus, ei sille ole varsinaista suomalaista nimeä. ”Poly” tarkoittaa monta tai useaa, ”myalgia” taas lihaskipua. Polymyalgia tarkoittaa siten tautia, jossa on lihaskipua monissa paikoissa. Kaksi kolmasosaa sairastuneista on naisia. Hyvin harvat ovat sairastuessaan alle 50-vuotiaita, suuri osa noin 70-vuotiaita. Pääoireet ovat lihaksissa ja verisuonissa. Taudin syytä ei tunneta, mutta virusinfektiot saattavat laukaista sen käyntiin.

Oireet

Oireet kehittyvät yleensä melko hitaasti viikkojen kuluessa. Kipua ja kankeutta alkaa ilmaantua erityisesti niskan, hartioiden, lantion ja reisien lihaksiin. Lihakset tuntuvat aroilta liikuteltaessa ja kosketeltaessa. Myös nivelten arkuutta on, yleisimmin olkapäissä ja lonkissa, mutta nivelten turvotuksia havaitaan harvoin. Vuoteesta nousu voi aamuisin olla vaikeaa lihas- ja nivelkipujen takia. Lisäksi on väsymystä ja lievää kuumeilua. Tulehduksen merkinä veren lasko voi kohota hyvin korkeaksi (jopa yli 100 mm/h). Myös CRP on veressä koholla. Aiemmin virkeä ja hyväkuntoinen potilas tuntee itsensä hyvin sairaaksi.

Joskus polymyalgiaan liittyy valtimon tulehdus. Tunnusomaisena pidetään ohimovaltimon tulehdusta, joka aiheuttaa toispuoleista päänsärkyä tai kipua poskissa esimerkiksi ruokaa pureskeltaessa. Turvonnut valtimo voi joskus näkyä ohimon seudussa aristavana juosteena tai valtimon normaali pulssi voi hävitä. Ohimovaltimon tulehdus (temporaaliarteriitti) on tärkeää todeta, koska siitä menee haara silmänpohjaan. Tämän valtimonhaaran tukos voi johtaa pysyväänkin näön menetykseen ilman hoitoa.

Toteaminen

Diagnoosi perustuu potilaan ikään, kipuoireisiin, yleiskunnon alenemiseen ja kohonneeseen laskoon. Koska iäkkäillä ihmisillä voi olla muita samankaltaisia oireita aiheuttavia tauteja, on ehkä tarpeen tehdä lisätutkimuksia. Jos valtimontulehdusta epäillään, on potilas lähetettävä heti keskussairaalaan, jossa valtimosta otetaan näyte.

Hoito

Hoitona käytetään kortisonivalmisteita, jotka ovat hyvin tehokkaita. Ellei jo melko pieni kortisoniannos tehoa oireisiin, voi olla jopa aiheutta epäillä diagnoosia vääräksi. Hoito kestää ainakin vuoden ajan, usein pitempään. Oireita ja veriarvoja seuraten kortisoniannosta vähennetään hyvin hitaasti. Joskus joudutaan kortisonin lisäksi käyttämään muitakin reumalääkkeitä, esimerkiksi metotreksaattia. Ohimovaltimon tulehdus hoidetaan yleensä sairaalassa suurin kortisoniannoksin sokeutumisen estämiseksi.

Ennuste

Polymyalgian ennuste on yleensä hyvä. Asianmukaisella hoidolla lähes kaikkien sairastuneiden terveys palautuu muutaman vuoden kuluessa ennalleen.

Päivitetty: 2011

Reuma-lehden artikkeli 4/2018 [Polymyalgia rheumatica on yksi yleisimmistä tulehduksellisista reumasairauksista](#)